

5.Паламарчук К.М. Німецька меса Франца Бюлера «Пісня-розповідь» у католицькій богослужбовій музиці Австрії у другій половині XVIII – на початку XIX століття. [Електронний ресурс]: <http://sm.etnolog.org.ua/zmist/2013/3-4/31.pdf>

Мельник Я., м. Вінниця
здобувач ступеню вищої освіти «бакалавр»

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ХОРЕОГРАФІВ ВІННИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. КОЦЮБІНСЬКОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Постановка проблеми. Від початку повномасштабного російського вторгнення на території України було введено військовий стан. В умовах воєнного стану одним із пріоритетів держави є захист життя і здоров'я громадян, особливо дітей, та забезпечення доступу до освіти. Освітній процес може здійснюватися за очною, дистанційною та змішаною формами навчання, це все залежить від спроможності навчальних установ у створенні безпечних умов навчання. Необхідна модернізація всіх рівнів і напрямів мистецької освіти, зокрема, хореографічну освіту у вищих навчальних закладах. Виходячи із ситуації, що склалася, процес підготовки майбутніх хореографів потребує розвитку їхніх ключових компетентностей, спеціалізованих знань, комплексних умінь і практичних навичок, і, насамперед, інтелектуального, творчого, соціального, духовного, естетичного та фізичного потенціалу.

Аналіз наукових публікацій. Проблеми і особливості підготовки студентів хореографів в умовах воєнного стану мало дослідженні в публікаціях науковців, зокрема у 2022 році вийшов науково-методичний посібник «Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність».

Метою статті є нагальний показ проблем та особливостей освітнього процесу студентів-хореографів в умовах воєнного стану. Завданням даної

роботи є: визначити основні особливості навчання студентів мистецької діяльності, зосереджуючи увагу на студентах хореографічних відділів.

Виклад основного матеріалу. Відкрита агресія з боку сусідньої країни проти України, що призвела до початку війни з 24 лютого 2022 року, завдала, крім іншого, величезної шкоди вітчизняній системі освіти. Студенти та викладачі були вимушені підлаштовуватися до змін. Ситуація сьогодні внесла свої корективи, частка населення, наразі, знаходиться за кордоном, але продовжують навчання в українських навчальних закладах у дистанційній формі навчання. Студенти, які залишилися, пристосовуються до таких умов освітнього процесу в залежності від обраної форми навчання керівництвом вищого навчального закладу.

Активними методами навчання є:

1. Дискусія

- Мозковий штурм, методи дослідження проблем

2. Навчальні ігри

- Методи структурування та обміну хореографічними завданнями, імпровізація, театралізація

3. Моделювання ситуацій професійної діяльності

- Методи аналізу конкретних танцювальних ситуацій

Вони відображають характер майбутньої професії та формують якості майбутніх професіоналів. Іншими словами, вони створюють основу для відпрацювання учнями професійних навичок у реальних життєвих ситуаціях. Тому актуальними є саме активні методи навчання.

У процесі викладання хореографічних дисциплін використовуються різні методи, основним процесом освіти є дидактичні методи і прийоми передачі студентам знань та практичних навичок. Успіхом в процесі підготовки студентів-хореографів є методи викладання. У зв'язку з ситуацією в країні, до освітнього процесу активно ввели онлайн навчання, що спирається на використання інформаційних технологій. Перевагами дистанційного навчання є:

1. Доступність навчальних матеріалів – онлайн платформа «Google Classroom» допомагає викладачам створювати класи зі своїми студентами і надавати доступ до навчальних матеріалів у е-доступі, а також навчальна платформа «Zoom» та «Google Meet», які надають доступ до створення відео-конференцій аби мати зв'язок із викладачем у режимі реального часу.
2. Можливість навчатися у будь-якому місці – аби приступити до навчання необхідно лише мати доступ до інтернету та гаджет через, який зручно виходити на конференцію – це може бути телефон, планшет, ноутбук, комп'ютер тощо. Досить популярними є e-lessons, у хореографічних дисциплінах широко використовують аудіо- та відеозаписи, а також образи, які є засобами, що стимулюють для більш ширшого ознайомлення з основними аспектами хореографічного мистецтва, крім цього, таке поєднання корисне студентам, саме як інтерактивне заняття тому, що тут можливе самостійне опрацювання матеріалу.

Разом з тим, дистанційне навчання має певний ряд недоліків. Серед них – відсутність мотивації. Студент освоює практично весь матеріал самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності та самоконтролю. Відсутність практичних навичок – дуже складно забезпечити якісне онлайн навчання, яке передбачає велику кількість практичних занять. Під час дистанційної освіти відсутній належний контакт між студентами та між студентом і викладачем. Також проблеми з ідентифікацією учнів. Студентам доводиться приходити на підсумкову атестацію безпосередньо в університет.

У такій формі, дистанційного навчання, перебував і Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського з 14 березня 2022 року. В такі важкі часи, педагоги робили все можливе, аби освітній процес був для учнів як, відчуття спокою та затишок, аби студенти відчували підтримку та своєрідну впевненість. Працівники освіти проводять заняття онлайн, або асинхронно. Головним завданням було зберегти набуті навички та знання студентів-хореографів. З 01.09.2024 навчального року Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського перейшов у змішану

форму навчання. З дозволу адміністрації та за рішенням викладача практичні пари проходять офлайн. Це є своєрідним повернення до «повноцінного» навчання, але це є великою альтернативою у здобутті танцювальних навичок в очному режимі. Єдине, що зберігається – це загроза сигналу «Повітряна тривога», що може нести за собою будь-які наслідки, тому в даному випадку таким сигналом не нехтують. Для здобувачів освіти за спеціальністю 024 «Хореографія» слід враховувати, можливість швидкого доступу до своїх речей, адже під час практичних пар, студенти-хореографи змінюють свій повсякденний одяг на змінну форму. Вищий навчальний заклад повинен мати належне укриття для студентів, яке відповідає вимогам.

Також, слід враховувати призупинення навчального процесу, якщо це буде необхідно. У такому випадку, викладачі повинні бути готові та додаткових занять, відео-конференцій, додаткової інформації, відпрацювання пар, а також освітяни мають певну низьку правил щодо ведення документації, у разі припинення заняття через сигнал «Повітряна тривога».

Одним з найголовніших методів є підтримка психологічного стану студентів-хореографів.

Створення належної атмосфери психологічної підтримки, без перевантаження емоційної сфери. Підтримка морального самопочуття, розслаблення та спокій.

Основним завданням є: збереження та підсилення мотивації студентів-хореографів у вивченні хореографічних дисциплін різними методами та прийомами. Розвитку особистісних якостей, креативності, вольових якостей, особистісно-професійним розвитком та готовністю до професійної діяльності.

Провідною метою даної роботи є: впровадження до освітнього процесу інноваційних технологій та методів навчання. Формування компетентного професійного фахівця, що можливо з поєднанням інноваційних методів та форм навчання.

Висновки. Отже, навчальна система закладів вищої освіти України зазнає великих змін. Від форм навчання до впровадження новітніх методів, підключення інноваційних технологій, студенти почали ефективно

використовувати навчальний час. Нажаль, війна внесла багато корективів у наше життя, що вплинуло не тільки на навчання, а й на кожен фактор нашого існування. Однією з найголовніших умов успішного професійного зросту є пристосування до сучасних умов, які виникли під час війни. Як зазначає у своїй роботі Пахольчак Є.С. «Студенти-хореографи мають надзвичайно важливу роль в світі танцю та мистецтва, вони розвиваються не лише як танцюристи, а й як творці, які можуть створювати нові танцювальні композиції та виступи.» [4, с. 224]

Література

- 1.Будзьяк В.М., Будзьяк О.С. Сучасна вища освіта в умовах війни. Національний університет «Одеська юридична академія». *Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні*. Видавничий дім Гельветика, 2022. С. 45–50.
- 2.Дзюба В.П. Реалізація національно-патріотичного виховання у закладах загальної середньої освіти за допомогою цифрових технологій в умовах воєнного стану. Національний університет «Одеська юридична академія». *Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні*. Видавничий дім Гельветика, 2022. 134 с.
- 3.Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С.М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.
- 4.Пахольчак Є.С., Кулик Д.О. Особливості освітнього процесу студентів-хореографів в умовах воєнного стану. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Випуск 3. 2023. С. 223-226
- 5.Петько Л.В. Дистанційне навчання. Військовий стан. Викладач-студент. Національний університет «Одеська юридична академія». *Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні*. Видавничий дім Гельветика, 2022. С. 345–349.